

Visur niez! Kašķis?

Kašķis ir ļoti lipīgs. To iespējams dabūt, pat veikalā pielaikojot mēteli, ko vilkusi inficēta kliente.

Uzmanīgi ar diagnozes noteikšanu

Bērns, pienākot vakaram, sāk intensīvi kasīt nelielās pumpiņas uz sejas. Citam mazulim niez pirkstu starpas, roku iekšpusēs, pēdas, turklāt viņš kļuvis daudz nervozāks. Pirmā domā, kas vecākiem ienāk prātā, – bērnam ir alerģija. Ja kašķis netiek pareizi diagnosticēts un līdz ar to ārstēts, inficētā āda var sastrutot un rasties ekzēma.

Uzmanīgiem vajadzētu būt pašiem uz savu galvu iegādājoties zāles pret kašķi. Varbūt cilvēkam ir nevis kašķis, bet kāda iekšēja veselības problēma vai alerģija. Savukārt, ja viņam ir alerģija, lietojot stipros pretkašķa līdzekļus, tā var saasināties.

Bērni un pusaudži inficējas biežāk

Kašķis ir lipīga ādas slimība, ar ko inficējas pēc **tiešas saskarsmes** ar slimo cilvēku vai dažādiem sadzīves priekšmetiem, mīkstajām rotallietām, smilšu kastēs, ar transportlīdzekļu un mājokļu rokturiem, naudas zīmēm un citām lietām, piemēram, apģērbu, ko pirms tam laikojis ar kašķi inficētais.

Par laimi, ne visi cilvēki pēc saskares ar kašķa ērcīti ar to arī saslimst. No inficēšanās mūs pasargā higiēnas ieradums, atnākot mājās, uzreiz nomazgāt rokas. Būtisks arī ādas stāvoklis – tiem cilvēkiem, kuriem tā ir sausa vai sasprēgājusi, vai tiem, kam tā ir plāna, maiga, kā tas raksturīgi bērniem un pusaudžiem, iespēja saslimt ir daudz lielāka. Ērcītēm *nepatīk* cilvēki, kuri darbojas ar autoeļļām un benzīnu. Tiem ērcītes *met līkumu*.

Vairākumā gadījumu par inficēšanos ar kašķi liecina **divi simptomi** – **ļoti stipra nieze** nakts laikā vai tad, ja cilvēks saskāris vai mazgājas ar karstu ūdeni, un **nelieli pūslīši**, kas var būt klāti ar krevēlītēm. Pūslīši var būt uz vietām, kur cilvēkam ir plāna āda, piemēram, pirkstu starpās, uz vēdera, augšdelmu iekšpusēs pie padusēm, uz apakšdelmu locītavām pie plaukstas, uz dzimumorgāniem. Tie var būt arī uz muguras, īpaši bērniem, uz sēžamvietas un pēdām.

Kad parādās pumpiņas

No inficēšanās līdz slimības pazīmju izpausmei pāiet 10 līdz 14 dienas vai nedaudz ilgāk. Sākumā uz ādas parādās dažas nelielas, sarkanīgas pumpiņas, kas vakaros stipri niez, jo *rakšanas darbus* kašķa ērcīte veic naktī, bet pa dienu dēj oliņas. Ik dienu pumpiņu skaits palielinās un, ja bērns netiek ārstēts, viņš pastāvīgi kasa niezošās vietas, un tur var sākties strutaina ādas infekcija. Bērnam var arī iekāst limfmezgli, paaugstināties ķermeņa temperatūra vai sāpēt galva. Bojātā āda var kļūt bieza, zvīņaina, uz tās

dažādos virzienos parādās sīkas svītras. Kašķa ērcīte uz cilvēka ādas dzīvo apmēram divus mēnešus.

No kā baidās kašķa ērcīte

Lai varētu veiksmīgi atbrīvoties no kašķa, svarīgi ievērot divus būtiskus ieteikumus – ādas ārstēšanai izmantot **speciālos līdzekļus**, kas pieejami ziedes vai spreja formā (ārstēšana ir efektīva, ja 24–48 stundu vairs nerodas jauni ādas bojājumi), un veikt rūpīgu **dezinfekciju**. Kašķis ir ļoti lipīga ādas infekcija, tādēļ, ja saslimušais ir bērns, kurš apmeklē bērnudārzu vai skolu, par to noteikti jāpaziņo, lai šo iestāžu medicīnas māsiņa varētu veikt dezinfekciju un pārbaudīt pārējo bērnu veselības stāvokli. Pastāv uzskats, ka ar kašķi saslimušais bērns noteikti jāpatur mājās, kamēr slimība izārstēta, taču tagad dakteri apgalvo pretējo – ja inficētais cilvēks sācis ārstēties ar speciālajām ziedēm vai sprejiem, **viņš vairs nav lipīgs** un var iet uz skolu vai darbu.

Kā veikt dezinfekciju

Dezinfekcija jāveic mājās visām lietām, gultas veļai un apģērbam, ko inficētais lietojis. **Kašķa ērcīte baidās no karstuma un aukstuma**. Gultas veļu un visu apģērbu nepieciešams izmazgāt, bet izstrādājumus no kokvilnas arī izvārtīt 90–100 grādu temperatūrā, cita materiāla apģērbu ieteicams trīs dienas paturēt aukstumā uz balkona vai ledusskapja saldētavā. Visas drēbes, ieskaitot cepures, cimdus, mēteļus, mājas apavus, var arī ielikt polietilēna maisā un tur atstāt kādas divas nedēļas, jo kašķa ērcīte bez cilvēka nevar dzīvot ilgāk par trim dienām.

Noteikti jāatceras apstrādāt arī visas virsmas – durvju rokturus un citas. Tā kā šie parazīti var būt arī putekļos, grīdas jāuzkopj ar putekļusūcēju.

Ja cilvēks atbilstoši ārstējies, īsākais laika periods, kurā var atveseļoties no kašķa, ir apmēram divas līdz trīs nedēļas. Par izveseļošanos liecina pilnīgi visu sūdzību izzušana.

Tomēr dzīvē ir gadījumi, kad visai ģimenei ārstēšanās ieilgst vairāku mēnešu garumā, jo slimība, kas šķietami bija beigusies, atsākas no jauna un atkal kādam ģimenes loceklim uzrodas niezošās pumpiņas. Ja kašķis atkal uzliesmo, tā tad kaut kas palicis nedezinficēts.

Izmantotie avoti:

Aptiekāra Žurnāls

<http://www.aptekuvalianse.lv/lv/uzzini-vairak/detail.php?ID=48>